

Saksframlegg

Forslag om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven - HØRING

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Frøydis Kristiansen	FA - L10, HIST - 12/586	14/2200

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
51/14	Det faste utvalg for plansaker	PS	08.10.2014

Rådmannens forslag til vedtak:

Askim kommune slutter seg til departementets forslag til endringer i forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven.

Saken gjelder:

Politisk saksordfører: Ikke aktuelt.

Denne saken skal sluttbehandles av det faste utvalg for plansaker..

Bakgrunn og saksopplysninger:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet legger fram forslag til forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven på alminnelig høring med frist for høringsuttalelser 10. oktober 2014.

I henhold til kongelig resolusjon av 19. desember 2013 om endringene i ansvarsforholdet mellom departementene er Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) ansvarlig for regelverket om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven. Klima- og miljødepartementet (KLD) er ansvarlig for plan- og bygningsloven kapittel 14 *Konsekvensutredninger for tiltak og planer etter annet lovverk*. På bakgrunn av ovennevnte ansvarsdeling legger KMD frem forslag til forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven.

Bakgrunnen for at bestemmelsene foreslås revidert er at EFTAs overvåkingsorgan ESA har konstatert mangelfull implementering i det norske regelverket av gjeldende EU-rett på området. ESA har i brev av 10. juli 2013 til Miljøverndepartementet (*letter of formal notice*) varslet at det vil kunne bli åpnet sak mot Norge dersom krav som følger av de to relevante EU-direktivene ikke følges opp i norsk regelverk.

ASKIM KOMMUNE

Etter Kommunal- og moderniseringsdepartements vurdering er det også behov for endringer i gjeldende regelverk for å legge til rette for enklere og mer effektive bestemmelser. I tillegg er regelverket oppdatert som en følge av endringer i nasjonalt regelverk.

Mangelfull implementering av EU-direktivene:

EU har to direktiver om miljøkonsekvensutredninger: Direktiv 2011/92/EU om vurdering av visse offentlige og private tiltaks virkninger for miljøet omhandler miljøvurderinger av tiltak eller prosjekter og omtales i det følgende som "EIA-direktivet" (Environmental Impact Assessment). Europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/42/EØF om vurdering av miljøvirkningene av planer og programmer som gir føringer for seinere behandling av tiltak omfattet av EIA-direktivet. Dette direktivet omtales som direktivet om strategiske konsekvensutredninger og omtales i det følgende som "SEA-direktivet" (Strategic Environmental Assessment).

Direktivene er en del av EØS-avtalen, og setter rammer for nasjonal lovgivning. Direktivene er, med unntak av offshore virksomhet, implementert i norsk rett gjennom bestemmelser i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrift om konsekvensutredninger. En viktig problemstilling når det gjelder oppfølgingen av påpekninger fra ESA har vært håndtering av størrelseskriterier i vedlegg II i forskriften. I forskriften er kriteriene for vurderingen av vesentlige virkninger gitt i gjeldende § 4, og denne bestemmelsen tilsvarer annex III i EIA-direktivet. I gjeldende forskrift er det satt størrelseskriterier for en rekke tiltakstyper på vedlegg II.

Med utgangspunkt i avgjørelser ved EU-domstolen har ESA konkludert med at bruk av størrelseskriterier alene for å utelukke planer eller tiltak fra nærmere vurdering ikke er i samsvar med EIA-direktivet, da det ikke kan utelukkes at planer eller tiltak også under fastsatte størrelseskriterier kan medføre vesentlige virkninger for miljø. Et alternativ er at størrelseskriteriene i vedlegg II ikke videreføres. Det er i gjeldende forskrift relativt få tiltak etter plan- og bygningsloven som har størrelseskriterier. Dersom bruk av størrelseskriterier opprettholdes vil det likevel kreves en konkret vurdering etter gitte kriterier også for planer og tiltak under de fastsatte størrelsene. Etter departementets vurdering er det på denne bakgrunn ikke hensiktsmessig å videreføre bruk av størrelseskriterier for tiltak i vedlegg II for planer etter plan- og bygningsloven.

I tillegg har ESA konkludert med noen ytterligere mangler i det norske regelverket som følges opp ved foreslåtte forskriftsendringer.

Andre forenklinger og forbedringer i regelverket

Uavhengig av ESA foreslår departementet flere forenklings- og forbedringstiltak i forskriften. Flere av tiltakene vil legge til rette for redusert saksbehandlingstid og ressursbruk, og dermed bidra til et mer effektivt og fleksibelt regelverk. Det vurderes om det også kan være aktuelt med flere forenklingstiltak i forskriften.

- Det foreslås å gjøre unntak for kravet om planprogram for reguleringsplaner som gir grunnlag for utbygging av tiltak nevnt i vedlegg II. De aktuelle reguleringsplanene vil gi grunnlag for mindre tiltak, og mulige konflikter for slike tiltak vurderes som avgrenset.
- Det foreslås en bestemmelse som innebærer at planprogrammet skal fastsettes innen ti uker etter frist for uttalelser. Dette innebærer en endring fra gjeldende forskrift der det går frem at planprogrammet skal fastsettes innen rimelig tid, normalt senest ti uker etter frist for uttalelser.
- Departementet foreslår å fjerne foreleggingsinstituttet for plansaker som er gitt i gjeldende forskrift § 8.
- Det foreslås en bestemmelse som innebærer at planmyndigheten kan avslutte

ASKIM KOMMUNE

saksbehandlingen ved å unnlate å fastsette planprogram. Dette kan være aktuelt der kommunen ikke ønsker at planarbeidet for det aktuelle tiltaket skal videreføres.

- Det foreslås en bestemmelse om at vedkommende fagdepartement for statlige tiltak kan bestemme at planprogram skal høres sammen med konseptvalgutredning som grunnlag for beslutning om valg av konsept.
- Det foreslås å videreføre bestemmelsen om at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i samråd med berørte myndigheter kan bestemme at en annen myndighet enn den som fremgår av forskriften skal være ansvarlig myndighet dersom hensynet til ivaretagelse av nasjonale eller viktige regionale hensyn tilsier det, eller planen omfatter flere kommuner eller fylker.

Det vises til vedlagte høringsnotat for en redegjørelse for bakgrunnen for revisjonen og foreslåtte endringer.

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kmd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2014/Horing-Forskrift-om-konsekvensutredninger-for-planer-etter-plan-og-bygningsloven/Horingsnotat.html?id=764938>

Fullstendig forskriftstekst med alle vedlegg er punkt 5 i høringsdokumentet.

Vurdering av alternativer og konsekvenser:

Tverrfaglige vurderinger:

Rådmannen slutter seg i det store og hele til departementets forslag til endringer.

Forslaget til revidert forskrift omfatter i hovedsak endringer som følger av krav fra ESA. I tillegg har departementet vurdert, med utgangspunkt i erfaringer med praktiseringen, at det er behov for forenkling- og forbedringstiltak og lovendringer i norsk lovverk. Formålet med direktivene er å sikre en høy grad av miljøbeskyttelse og de foreslåtte endringene er begrunnet ut fra dette og vil trolig innebære noe mer ressursbruk. Dette som følge av at noen flere planer og tiltak må vurderes i henhold til konsekvensutredningsplikt når størrelseskriteriene i vedlegg II ikke videreføres. Det vil likevel, som etter gjeldende forskrift, kreves konsekvensutredning kun i de tilfeller der tiltaket kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn.

Endringsforslag som er nasjonalt begrunnet antas å innebære forenkling og effektivisering og større grad av fleksibilitet i utredningsbestemmelsene. Ny bestemmelse i første ledd innebærer at det ikke er krav til planprogram for planer etter forskriften § 3 bokstav c. Dette er reguleringsplaner som gir grunnlag for utbygging av tiltak nevnt i vedlegg II. Departementet viser i den sammenheng til foreslåtte endringer i plan- og bygningsloven, jf. Prop. 121 L *Endringer i plan- og bygningsloven (forenklinger mv. i plandelen)*, der det blant annet er foreslått endringer i § 4-1 som innebærer at det i forskrift kan gis unntak fra kravet om planprogram for reguleringsplaner. Det presiseres at det vil være samme krav til dokumentasjon og kunnskapsgrunnlag når planforslaget legges ut til offentlig ettersyn selv om det ikke er utarbeidet planprogram.

I forskriften § 7 er det tatt inn bestemmelsen om at konsekvensutredningen, herunder feltundersøkelser, skal gjøres av personer med relevant faglig kompetanse. Dette vil medføre at forslagstiller må ha et mer bevisst forhold til valg av utredere og ikke kun fokusere på pris. Forslaget er ment å sikre at kvaliteten på utredningene er faglig tilfredsstillende.

Rådmannen anser at endringsforslagene totalt sett kan innebære et mer fleksibelt og effektivt utredningssystem, der det er lagt til grunn forenklede prosedyrer for mindre planer og tiltak.

ASKIM KOMMUNE

Vurderinger av etikk og samfunn, herunder omdømme:

Forskrift om konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven regulerer saksbehandlingen av planer og tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Formålet med bestemmelsene er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer eller tiltak, og når det tas stilling til om, og på hvilke vilkår, planer eller tiltak kan gjennomføres. Bestemmelsene gjelder for nærmere bestemte planer og tiltak innen alle sektorer, bortsett fra petroleumsvirksomhet og havbaserte energiltak der det er gitt egne bestemmelser om konsekvensutredninger i forskrift etter petroleumsloven og i lov om fornybar energiproduksjon til havs. Bestemmelsen om bruk av standardiserte metoder for innsamling av data (der slike krav foreligger) vil sikre kvaliteten på utredningen. Bestemmelsen om at data skal gjøres tilgjengelig og at forslagsstiller skal legge inn miljødata (arter og naturtyper) i eksisterende databaser vil være samfunnsnyttig, selv om det vil kreve noe merarbeid for forslagsstiller/utreder.

Vurdering av økonomi og organisasjon:

Kan medføre økt ressursbruk og kostnad i kommuneplanens arealdel og områdereguleringer der det er krav om utarbeidelse av konsekvensutredning.

Aktuelle planer, vedtak og dokumenter:

Ingen berørte, kun framtidige planer, kommuneplanens arealdel og enkelte områdereguleringer.

Det faste utvalg for plansaker - 51/14

PLANUTV. - behandling:

Enstemmig vedtatt.

PLANUTV. - vedtak:

Askim kommune slutter seg til departementets forslag til endringer i forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven.